

Sankt Eriksområdets kulturmiljövärden hotas av storskalig exploatering

Sankt Eriksområdet, som uppfördes på 1990-talet, är ett av Stockholms mest lyckade bostadsområden under senare decennier. Avsikten var att området skulle få en fortsättning med bebyggelse av samma karaktär på sjukhustomten intill området, men nu föreslår Staden i stället två betydligt högre och kompakta bebyggelsekvarter som kommer att negativt påverka Sankt Eriksområdets kulturmiljövärden.

Bebyggelsen i Sankt Eriksområdet hör till Stockholms mest uppskattade bebyggelsemiljöer från sen tid. Området har en småskalig karaktär med måttliga byggnadshöjder och anknyter till 20-talsklassicismens formspråk med välstuderade fasader, variation i taklandskap, detaljer och färgsättning, en lummig centralt belägen park och gator med trädalléer. Dess plankvalitéer har kommit att uppskattas av många fler än de som bor i området. Den har blivit en viktig och välkänd samtida karaktärsmiljö i Stockholm innerstad.

Sankt Eriksområdet har också vunnit flera internationellt erkännanden. Med utmärkelsen ”CNU Charter Awards 2004”, blev Sankt Eriksområdet en av vinnarna i kategorin ”Kvarteret, gatan och byggnaden”, ett intressant exempel på postmodernt stadsbyggande och arkitektur – en stilepok som håller på att omvärderas runt om i världen. Sankt Eriksområdet och dess planarkitekt Aleksander Wolodarski fick också ett särskilt omnämmande i arkitektävlingen ”Prix Européen d’Architecture”, 2005, med orden: ”This district, as much through its planning of streets, squares, parks and land allocation as by the beauty of its classical architecture, offers a lasting, quality urban environment.”

I kulturmiljöanalysen som medföljer planförslaget anges riktlinjer för utformningen. Den nya bebyggelsen bör förhålla sig till det postmodernistiska bostadsområdets fria arkitektur och till den klassiska stenstadens varierande taklandskap, att antalet våningar inte bör överstiga fem och att större sammanhållna volymer riskerar att upplevas som alltför dominerande jämte befintlig bebyggelse.

Det nu aktuella planförslaget kommer dock att leda till en stadsmiljö av en helt annan och torftigare karaktär. Man har valt att ansluta den föreslagna bebyggelsens utformning till det sena 1800-talets storskaliga och slutna stenstadskvarter utan att ange några som helst motiv för detta ställningstagande och i strid med rekommendationerna i kulturmiljöanalysen. Projektet kommer att medföra en stor skalförskjutning i förhållande till det småskaliga Sankt Eriksområdet med hushöjder upp till sju våningar, plana tak och ensartad gestaltning och kommer att utgöra en kraftig kontrast som negativt påverkar områdets kulturmiljövärden. Förslaget innebär även att trädraderna utmed Fleminggatan och Polhemsgatan huggs ner. Planförslaget strider mot PBL och brister i anpassning till stadsbilden.

Staden borde istället komplettera det befintliga Sankt Eriksområdet med fler bostäder enligt de ursprungliga intentionerna vid tiden för dess tillblivelse. Områdets symmetriska uppbyggnad har definierats med förutsättningen att det skulle byggas ut i etapper och fullföljas när sjukvården inte längre behövde lokalerna i den västra delen.

Medborgarna reagerar alltmer mot bristande varsamhet med kulturmiljöintressen i stadsutvecklingen. Det är hög tid att Stadens politiker värnar den unika egenarten i Stockholms innerstad i stället för att maximera exploateringen och förstöra oersättliga stadsmiljövärden. Här finns en unik möjlighet att komplettera en redan högkvalitativ stadsmiljö genom att fullfölja en grundläggande och prisvinnande planidé. Gör om planförslaget och fullfölj den ursprungliga helhetsplanen för Sankt Eriksområdet liksom de gestaltungsprinciper som var kopplade till denna och anpassa exploatering och gestaltning till det föredömligt planerade Sankt Eriksområdet!

Monica Andersson
Ordförande
Samfundet S:t Erik

Kristina Berglund
Vice ordförande
Svenska byggnadsvårdsföreningen

Susanne Ingo
Vice ordförande
Samfundet S:t Erik